

Izhaja
v ponedeljek
in četrtek.

Štane mesečno Din 7.—
a inozemstvo Din 20.—.
»Sesamezna številka
1 Din.

račun poštno-čkovnega
zavoda štev. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravljalstvo:
»Ija

Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.

Rokopisov ne vračamo.

Glas po tarifu.

Telefon int. štev. 65.

„Times“ o novem stanju v Jugoslaviji.

Zagrebski »Obzor« je te dni priobčil iz »Timesa« izveček iz članka »Timesovega« balkanskega dopisnika Lumbija o novem stanju v Jugoslaviji. V tem izvečku čitamo:

»Novo stanje državne politike v Jugoslaviji je prineslo seboj tako obsežne spremembe, da je bilo celo prebivalstvo v prvem trenutku presenečeno in iznenadeno. Kar pozabilo je na to, da je tako stanje samo želelo in pričakovalo dve in še več let, že pred smrtjo Pašićeve, gotovo pa pozneje. Kolikokrat so politični razgovori v vseh slojih prebivalstva izzveneli v željo, da kralj ne samo more, temveč mora končati razmere, kakor so nastale vsled političnih bojev v državi in kakor jih je še pospeševala dela nezmožna, raztrgana Narodna skupščina. Spočetka se je govorilo o tem nujnem izhodu samo privatno. Lani v poletju pa je Radić nasvetoval kralju, naj v svrhu sanacije razmer v državi formira neutralno vlado z nepristranskim predsednikom-generalom. No in od tedaj se je v vsaki resnični ali grozeči vladni krizi pojavljala ista misel. V vseh tistih tesnobnih sejah Narodne skupščine, ki so sledile junijskim strelom, se je kar videla v ozadju možnost, da, verjetnost ne-parlamentarne vlade, po navadi celo z generalom Živkovićem kot predsednikom, kot poslednje sredstvo, katerega se more kralj poslužiti, ako se druge kombinacije iz teh in onih razlogov ne posrečijo. Generala Živkovića se je smatralo za človeka, kateri bode predstavljal kraljevo voljo in kateri bode napravil s pomočjo kraljevskih prerogativ in trdih vojaških metod red vsopovod. Verjetno je, da je kralj več ko enkrat razmišljal o korakih, katere je sedaj storil.

Kar se tiče notranje konsolidacije, mislim, da je zadnji cilj ukinjenja nekaterih političnih strank, osobito onih, ki so organizirane na verskih in »plemenskih« temeljih, da se ustvari nova državna stranka, ki bi naj služila pod reformiranim parlamentarnim režimom za os zdrave nacionalne politike. Ne vem, katerega vzorca se bodo snovateli take stranke držali, italijanskega ali bolj verjetno madžarskega. Stranka, na kateri sloni madžarska vlada Bethlenova, je primer politične organizacije, ki je tam že večkrat na-

stopila s pomočjo močne eksekutive, pri čemur pa nikakor ni izključila opozicije. Taka stranka seveda, se bode izkazala za potrebno še le takrat, ko se bode obnovil parlamentarni režim, po uvedbi demokratske ustave. Spočetka se je tudi mislilo, da je imenovanje dr. Srškića na zelo važno mesto v ministru nekak znak za pravec, katerega bi se držala reorganizacija države, ker je dr. Srškić v svojih listih dosti o taki reorganizaciji govoril. Ta njegov načrt predvideva široko decentralizacijo administrativne. Država bi se naj razdelila na 5 ali 7 pokrajin, ki bi se naj razmejile bolj po gospodarskih vidikih in potrebah ko po zgodovinskih ali nacionalnih zahtevah. Te pokrajine bi imele prav znatno autonomijo. Nadalje so razmere v jugoslovanskem parlamentu sprečile že kar same od sebe idejo, da se naj uvede v Narodni skupščini druga, konservativnejša in prevdarnejša zbornica, senat, ki bi mogel regulirati zakonodavstvo. Kakor vse kaže, hoče kralj tem vprašanjem posvetiti kar največ pazljivosti, vendar pa še le potem, ko bodo izvršene najnujnejše reforme v državni upravi in gospodarstvu.

Jasno je, da čas, v katerem bode odpravljena parlamentarna vladavina, ne bode zelo kratek. Dobra administracija, zdrava finančna in zunanja politika so stvari, ki se ne dosežejo v nekaj mesecih. To seveda povečava riziko in težkoče celega načrta. Ali stvar je potrebna in nujna, zato je treba na začrtani poti vztrajati.

Slovenska ljudska stranka razpuščena.

Kakor je bilo v smislu § 3 novega zakona o zaščiti javne varnosti in reda v državi, ki zabranjuje delovanje plemenskih in verskih strank, je policijska direkcija v Ljubljani javila v torek, dne 22. januarja načelstvu Slov. ljudske stranke v Ljubljani v roke g. dr. Korošca ali njegovega namestnika, da je SLS »zabranjena in razpuščena«. Policijski organi so tudi isti dan prišli v tajniške prostore SLS, popisali imovino, inventar in 6.30 Din gotovine ter prostore zapečatili. Enaka, policijska ali prostovoljna likvidacija se bode izvršila tudi pri drugih tajništvih in strankinih organizacijah v Mariboru, Celju in povsod po deželi. Gre sedaj še za vprašanje, ali je smatrati tudi prosvetne in telovadne organizacije SLS

za »plemenske in verske« ali ne. Istočasno je bila razpuščena tudi SKS (Slovenska kmetska stranka) v Ljubljani in po celi deželi. Tako imamo v Sloveniji še politične organizacije Samostojne demokratske stranke, radikalne in socialistične stranke. Kako in ali sploh bodo mogle in smele te politične organizacije delovati, še danes ni odločeno. V Beogradu ste zaprosili obe demokratski (SDS in DS), radikalna, socialistična in zemljoradniška stranka za dovolilo nadaljnjega delovanja. Rešitev še vsaj tu ni znana.

Pravilnik za poslovanje oblastnih komisarjev

je bil izdan v ponedeljek, 21. t. m. V orijentacijo čitateljev posnemamo iz njega sledeča določila: Komisar izvršuje vse posle razpuščenih oblastnih skupščin in oblastnih odborov kot organ velikega župana pod njegovim nadzorstvom in po njegovih navodilih in je njegov službeni naziv: »Komisar oblastne samouprave oblasti.« — V komisarjevo pristojnost spadajo vsi posli bivših oblastnih skupščin in oblastnih odborov. Dosedanje oblastne uredbe ostanejo v veljavi, dokler se ne bodo izdale nove. Število samoupravnih oblastnih uradnikov naj se zniža na neobhodno potrebno število. Strokovni referenti velikih županov, v kolikor so postavljeni, bodo opravljali poleg svojih rednih tudi oblastne posle. Oblastni strokovni referenti za isto stroko se ne bodo obdržali niti na novo postavili. V slučaju potrebe bodo namesto strokovnega oblastnega referenta postavljeni nižji strokovni uradniki kot pomožni organi referenta velikega župana za oblastne posle. Komisarjevo plačo določa veliki župan. Sestavljeni in odobreni proračuni za to leto ostanejo v veljavi s spremembami, ki bodo izvršene v skladu z novim stanjem. Veliki župan je upravičen vsak čas pregledati delo komisarja in njegovih organov in vseh oblastnih ustanov bodisi sam ali potem svojih referentov. Vse oblastne uredbe in pravilnike izdaja veliki župan s komisarjevim sopodpisom.

Koristen poziv novega finančnega ministra dr. Šverljuge vsem občinskim upravam.

Po daljšem uvodu o gospodarskih nalogah občine končuje minister dr. Šverljuga: Pozivam vse občinske upra-

ve v državi, da takoj pokrenejo in izvrše naslednje ukrepe:

1. Revidirajo naj vse osebne izdatke in jih zmanjšajo na racionalni obseg s tem, da odstranijo iz službe vse nepotrebne in odvišne osebe, ki so prišle na sedanje položaje brez potrebe le s pomočjo svojih osebnih in strankarskih prijateljev. Pri tem naj se upošteva, da se obdrže v službi kot neobhodno potrebni samo oni, ki se odlikujejo s poštenjem, z izobrazbo, prizadevnostjo in zaupljivostjo in ko so obenem gospodarsko slabejši.

2. Pri določevanju izdatkov naj se posveti največja pažnja ureditvi in vzdrževanju cest, zdravja in prosvete, zlasti pa poljedelstvu in živnorejki kot najvažnejšim pogojem za gospodarski in kulturni napredek naroda.

3. Vsota doklad za leto 1929 v nobenem primeru ne sme presegati vsote in odstotka odmerjenih doklad v l. 1928. Nasprotno, vsa akcija občinske uprave mora iti za tem, da se ta vsota v letu 1929 zmanjša.

4. Odmera in iztirjavanje doklad za leto 1929, naj se vrši na podlagi davčnih osnov po starih zakonih, ki so veljali v letu 1928, ker odmera po novem zakonu še ni izvršena in se tudi ne more vedeti, kakšen bo njegov efekt, ki naj služi za podlago višini odstotkov občinske doklade.

5. Izvrši naj se revizija vseh občinskih taks in trošarin in njihova višina spravi v sklad z načeli, ki onemogočajo njihov prohibicijski značaj in njihove škodljive posledice na proizvodnjo in promet dobrin; čemur je treba posvetiti največjo pozornost.

6. Blagajniška računovodstvena služba mora biti pri vseh občinah v najlepšem redu in brez zastoja. Proračun in izvršni računi naj se pravočasno sestavijo in pravočasno izročijo nadzornim oblastem. Kjer se pojavi zastoj, naj se v najkrajšem času odpravi. Neizvrševanje te naredbe bom smatral za težko kršitev državnih interesov. Proti odgovornim osebam bom podvzel najstrožje zakonske ukrepe, ki so mi na razpolago. — Odelenje za samoupravne finance naj dostavi to naredbo vsem občinam in naj skrbí za njegovo izvršitev.

Želje gospodarskih krogov.

V torek zvečer je sprejel Nj. Vel. kralj odposlanstvo jugoslov. gospodarskih krogov, katero mu je izročilo spomenico o nujnih željah in nasvetih za

Oče Kondelik in ženin Vejvara

Češki spisal Ignát Herrmann.

Z avtorjevim dovoljenjem poslovenil Stanko Svetina.

27

Navadna porcija za gospoda Kondelika je bila trideset cmokov, toda ker je imel pred seboj danes še »pomorsko« partijo, jih je snedel še pet. Vejvaro je bilo sram, ko si je vzel pet-indvajseti cmok, toda vzel ga je vseeno. Gospa Kondelikova ni mogla skoro jesti, od vročine in pa zato, ker je to »sama kuhala« kakor je pripomnila. Gospodična Pepica je sramežljivo jemala iz skleda samo po eden cmok. Jedla je čespljeve cmoke neizrečeno rada — ampak kako se more pred ljubimcem do siteda najesti! Popravila je to, ko je odnesla po obedu ostanev v kuhinjo. Snedla je tam hitro še dva ali tri — taki, ki se začno polagoma ohlajati, so najboljša.

Obed je bil sicer »kratek«, kakor je včeraj pripomnila gospa Kondelikova, toda predno so izpili črno kavo in predno sta se dami in gospod oče pripravili za sprehod, je bilo že pol dveh. Pri svetem Ignaciju (cerkev na Karlovem trgu v Pragi; opomb. prel.) se je mojster naenkrat vstavil in se je obrnil k Vejvari, s katerim je šel nekoliko za damama.

»Slišite, Vejvara, ali znate plavati?«
»Znam, prosim«, je pritrdil Vejvara.

»Vidite, jaz znam tudi«, je rekel Kondelik, »toda ako bo kaka izmed

naših žensk padla v vodo, bode te skočili po njo vi, razumete? Jaz ne bom nobenega vlačil ven, sem sit in lahko bi me zadel mrtvoud.«

Vejvara je smehljaje odvrnil: »Ampak, gospod, to se ne zgodi. Iz parnika ni še nihče padel — saj je tam ograja.«

»Ograja, ograja!« je grmel mojster. »Vem, da ograja. In mislite, da čez ograjo ne more pasti? Kaj pa na morju?«

»Da, morje, to je nekaj drugega!«

»Voda je povsod enaka!« je rentail gospod Kondelik. »In jaz se v obleki zelo nerad močim!«

Gospa Kondelikova se je obrnila, ko je zaslišala, da se soprog nekaj krega.

»Kaj pa ti je, stari, kaj?«

»Kaj! Da bodita obe v sredi in da mi ne bode ta lezli k ograji, to pravim. V vodi je človek takoj — to sem videl pri veslačih — toda nazaj na ladjo se težko leze. Torej pazita obe!«

Naši pomorščaki so korakali naravnost na Karlov trg do Myslikove ulice in na nabrežje Palackega, k pristanišču velikih parnikov. Medpotoma se je zmenil Vejvara z gospodom Kondelikom, da se peljejo do Zbraslava. Tam je baje »Veliki gostilni« zelo prijetno — in lahko gredo pogledat tudi zavist. Čim pozneje pridejo v

Zbraslav, tem dalje tam posedijo. Kaj za to, če se vrnejo v Prago s poslednjim parnikom!

Toda glej, o nezgoda! Ko so prišli k pristanišču, so videli, da parnik že znižuje dimnik pod mostom Palackega, kakor bi jih pozdravljaj. Drugi odpluje šele čez eno uro — gospod Kondelik je namršil obrvi, ko je to slišal.

»In tu na tej solnčni strani naj čakam celo uro?« je mrmral nezadovoljno in je pogledal Vejvaro. »Kaj sem se prišel belit?«

In obrnil se je, kakor bi hotel nazaj v mesto.

»Ampak mož, kam pa hočeš iti?« je zaklicala gospa v strahu, da bi se izlet ne pokazil.

»Gospod«, je dohitel Vejvara zlovoljnega mojstra. »Saj nam ni treba čakati celo uro na veliki parnik. Lahko vstopimo na mali parnik Goldmannov — tukaj doli na obrežju.«

»V tako orehovo lupino? Tam se gotovo utopimo. Tja gori ne stopim niti za ...«

»Ampak, gospod«, ga je pregovarjal Vejvara, »bodite brez strahu — toliko ljudi se je že prepeljalo v njo ...«

»Da, vsak trenutek kje obtičijo in kličejo na pomoč. Kaj niso vsi časopisi polni tega?«

Toda z zlruženimi prošnjami in prepričevanjem gospoda Vejvara in žensk se je slednjič posrečilo omečiti gospoda Kondelika, da je šel k pristanišču malih parnikov, čeprav ga je

drugokrat obšla tesnoba in omedlevica samo pri pogledu na nje.

Za to, da se je upal gospod Kondelik stopiti na »orehovo lupino«, so se morali ostali odpovedati Zbraslavi.

»Ako hočete, pojdemo do Chuchelj, toda dalje od Prage me na teh nekah nikdo ne spravi!«

Nobenemu izmed ostalih ni prišlo na misel, da bi se temu protivil, posebno Vejvara je bil zadovoljen z vsem. Dobro je še pomnil usodo prvih izletov in ni hotel dati gospodu Kondeliku niti najmanjšega povoda k očitanjem. Prosil je natiroma Boga, da bi se vsaj sedaj vse srečno izteklo. Toda usoda, ki se je držala čvrsto teh štirih, skromnih turistov, je hotela dovršiti svoje delo.

Blagajničarka v poslikani hišici je podala gospodom listke do Chuchelj in je pripomnila, da mali parnik takoj odpluje. Dame so bile prve na mostičku. Pepica je šla naprej, za njo je šla resno in oprezno gospa Kondelikova.

Mojster Kondelik je ravno vrzel proč konec smodke, pogledal je za njim, kako je v vodi začvrčal in si je zažigal za pot izbrano viržinko, pri čemur mu je moral Vejvara držati klobuk, da bi vžigalica ne ugasnila.

Srečno sta prišli dami na mali parnik in prav k dimniku, za njimi se je tlačilo približno še deset izletnikov, naenkrat se je slišal klic »zadosti!« Zvonec je zazvonil, parnik se je zagugal, mostiček zaječal — vijak pod parnikom se je zaril v vodo, mornarji na parniku so potegnili vrvi od kolov —

zboljšanje državnega in zasebnega gospodarstva v naši državi. Odposlanstvo je vodil guverner Narodne banke, beograjski pivovarnar Bajloni, udeležili so se ga pa zastopniki bank in trgovsko-obrtnih zbornic. Nj. Vel. kralj je deputacijo ljubeznjivo sprejel in je izjavil, da bo deželne gospodarskih krogov z vsemi silami podpiral. Spomenica se bavi po ljubljanskem »Jutru« s sledečimi zadevami:

»Predvsem je v tem pogledu treba ustanoviti gospodarski svet. To vprašanje so dosedaj zadrževali razni politični oziri in vplivi, tako da ni prišlo z mrtve točke. Previsoka obrestna mera in pomanjkanje dolgoročnih kreditov sta dva nadaljnja, sila neugodna pojava. Obrestna mera je visoka zaradi tega, ker primanjkuje v naši državi kapitalov in ker takih kapitalov naše gospodarstvo ne more zbrati. Nadaljnji činitelj, ki ovira gospodarski razvoj, so previsoka fiskalna bremena, ki so pretirana. V naši državi znaša obremenitev na vsako glavo 621 Din. V posebno neugodnem položaju se nahaja naša industrija. O umni carinski in tarifni politiki doslej ni bilo govora. Vse, kar se je pod tem naslovom doseglo, so bile malenkostne ugodnosti pri železniških prevoznih tarifih, manjše carinske olajšave in nezadostne neposredne subvencije in premije. Carinska zaščita, ki jo proži naša država industriji, ni zadostna. L. 1925. je znašala povprečna carinska zaščita 40 odstotkov v Španiji, 35 do 40 odst. v Zedinjenih državah, 25 do 30 odst. v Češki in Madžarski, 20 do 25 odst. v Jugoslaviji, Franciji, Italiji, Nemčiji in Kanadi, 15 do 20 odst. v Avstriji, Belgiji, Švedski, Indiji, izpod 10 odst.

pa v Angliji in Holandiji. Veliko škodo povzroča naši industriji politika dumpinga, ki jo izvajajo razne sosedne industrijske države, ki prodajajo svoje industrijske izdelke na naših tržiščih pod mnogo nižjimi cenami, kakor v svojih državah. Naša vlada naj bi v tem pogledu postopala po vzgledu Českoslovaške, ki izključuje od državnih dobav inozemsko industrijo.

V prometni in carinski politiki so potrebni naslednji ukrepi: Predvsem naj se izvrše gradnje novih železniških prog med sosednimi oblastmi, da se na ta način te oblasti približajo in gospodarsko utrdijo. Nadalje so potrebne zveze z adrijskim morjem. Za železniške gradnje so potrebna zunanja posojila. Naša prometna politika naj se preuredi tako, da bo v najizdatnejši meri izkoristila naše jadranske luke. Carinska politika pa naj gre roko v roki z našo prometno in tarifno politiko.

V pogledu našega socialnega zakonodavstva ugotavljajo gospodarski krogi, da so bili sedanji socialnozaščitni zakoni, kakor zakon o zavarovanju delavcev in zakon o zaščiti delavcev sprejeti l. 1922. pod neposrednim vplivom tedanjega komunističnega navala in da gredo ti zakoni v svojih socialnopolitičnih osnovah celo preko načel in zahtev, ki jih postavljajo ženevske konvencije. Prispevki za socialno zavarovanje, ki so naloženi pridobitnim, oziroma delodajalskim krogom, so mnogo previsoki. Gospodarski krogi zahtevajo zato, naj se predvsem znižajo prispevki delodajalcev za socialno zavarovanje ter omili-jo drakonske določbe zakona o zaščiti delavcev.

Domače vesti.

d Pomagajte bednim v Hercegovini! Po poročilih, ki jih je sprejelo Jugoslovansko Sokolstvo po svojih zaupnikih in prijateljih, zavlada je v velikem delu Hercegovine nepopisna beda. Ostra, nezapamčena zima, slaba lanska letina, pomanjkanje vsakega zaslužka so povzročili, da je zavlada v gorskih predelih Hercegovine velika lakota in pomanjkanje in da je tamkajšnje prebivalstvo, ki v mnogih slučajih nima niti perila, niti obleke, niti obutve, ter mu primanjkuje tudi živila, v obupnem položaju. Tem našim rojakom moramo priskočiti vsi po svojih močeh na pomoč. Podpisano Sokolsko društvo v Celju prosi vse, ki so voljni pomagati, bodisi v blagu ali denarju, da to storijo čimprej, kajti dvakrat da, kdor hitro da. Komad stare obleke ali perila bo vsakdo premožgal, nesrečnim bratom pa bo v stiski dobrodošel vsak, tudi najslabši komad. Staro obleko in perilo je oddati v drogeriji »Sanitas« v Celju, Aleksandrova ulica, odkoder se bo skupno odprenilo v Hercegovino

na naslov br. Čeda Miliča, staroste Sokolske župe Aleksa Šantiča v Mostaru. Denarni prispevki se naj pošljejo podpisnemu društvu ter bodo skupno odposlani na prej navedeni naslov. Prepričani smo, da bo prebivalstvo našega mesta, kot doslej vedno v takih prilikah, rado pomagalo po svojih močeh. — Sokolsko društvo v Celju.

d Trgovine na Svečnico. Gremij trgovcev Celje naznanja prebivalcem mesta Celje ter njegove bližnje in daljše okolice, da bodo trgovine na Svečnico — v soboto, dne 2. februarja 1929 — v mestu Celje v smislu navedbe gospoda velikega župana mariborske oblasti z dne 31. julija 1928 O. br. 2060/1 odprele.

d Najpopularnejša predpušna prireditel v Celju je nedvomno obrtniški ples, ki se vrši v vseh gornjih prostorih Narodnega doma v petek, dne 1. februarja. Brez noblene, meščanske, po domače se bomo tam zabavali in zabimo v svojo družbo vse tovariše obrtnike in vse naše prijatelje.

in ravno takrat, ko se je viržinka gospoda Kondelika najlepše razgorela in ko si je Vejvara potlačil klobuk na glavo, se je zaslislal dvojen, boječ klic: »Gospod Vejvara!«

»Kondelik!«

Oba moža sta se ozrla na parnik in stekla po mostičku — prepozno. Med njima in parnikom ni bilo več trdnih tal — voda se je penila in razdalja desetih metrov se je vedno večala — parnik se je zibal in opotekal naprej in naprej in z njim se je oddaljeval tudi obupan in bolesten glas:

»Kondelik! — Oče! — Gospod Vejvara!«

Z grozo je opazil, da se rije njegova verna polovica skozi gnječo potnikov k ograji, maha s solčnikom in v glavo mu je šinila strašna misel: ona skoči v vodo! Priložil je obe dlani k ustom in je klical kakor z glasno trombo:

»Žena! Ne lezi k ograji! Drži se srede!«

In Vejvara, ki se je še le spametoval, je klical ravno tako:

»Milostljiva gospe, ne bojte se! Priplujeva za vama takoj z drugim parnikom!«

Medtem je prišel parnik do srede reke in kakor bi se sedaj spomnil, kam pravzaprav pluje, je nameril k mostu Palackega.

Gospodu Kondeliku se je povedila roka z viržinko, povedila se mu je tudi desnica z dežnikom in gledal je nekaj časa za oddaljajočim se parnikom, kakor bi ne mogel verjeti, da se je nje-

gova rodbina od njega odtrgala. Potem pa se je obrnil k Vejvari, ki ni vedel, kaj bi počel in mu je rekel z očitajočim glasom:

»Vejvara, Vejvara! Vi ste pa res zelo izvrsten maršal!«

»Ampak, gospod,« je odgovoril ubogi Vejvara skoro z umirajočim glasom, iz katerega pa je vendar zvenelo očitanje, »vi ste prižigali to viržinko.«

»Ampak kdo mi je pri tem držal klobuk, Vejvara!« mu je podtikal mojster Kondelik; kdo mora imeti povsod oči, kdo mora poznati signale parnika in vedeti, kdaj odide! To ste vi! Zaupam vam sebe, ženo in hčer — a vi nas vse kje potopite, nesrečen človek!«

»Gospod,« je jecel Vejvara, »kar zakrivim, tega ne tajim, toda sedaj res ne morem — sicer pa, gospod, čez nekoliko minut odide drugi parnik in v Chuchlah se z damama srečava!«

Mojster Kondelik je dolgo gledal Vejvaro.

»Kakor vas poznam, Vejvara, je to še vprašanje, če se sploh srečamo. Zakaj vas se drži vedno smola in kdor hodi z vami, se tudi prilepi! Temu-le pravite vi zabava — in temu moram darovati jaz svoj nedeljski počitek! Vejvara, vi imate grozno odgovornost!«

Mojster se je obrnil od Vejvare in je stopal po mostičku, da bi mu ne ušel tudi drugi parnik, ki se je hitro polnil.

Čez deset minut je bila tudi ta lupina nabita in škripaje na vseh straneh je odrinila na »široko morje« ...

Gospod Kondelik je bil zelo neje-

d Tradicionalna maškerada celjskega Sokola se vrši letos v soboto, dne 9. februarja v »Celjskem domu«. Sokol sam bode sestavil nekaj prav pestrih skupin, ki bodo vzbujale salve smeha, pa tudi resno konkurirale pri nagradni tekmi mask. Vabljenja darila bodo zadnji teden razložena v jedni izmed celjskih trgovin. Ne izdamo skrivnosti, ako omenimo, da bode dvorana po svojevrstni dekoraciji mnogo pripomogla k razposajenemu pustnemu razpoloženju. Samoumevno je pa tudi, da šotori ne bodo prazni in cene ne previse. Nikomur ne bo žal, kdor pride na pustno soboto v »Celjski dom«.

d Ljudska kuhinja v Celjski okolici prične poslovati v gaberski občinski hiši v ponedeljek, dne 4. februarja. Pri glase pa že sprejemata podružnica javne borze dela v Celju in Konzumno društvo v Gaberju.

d Celjsko pevsko društvo poziva svoje pevke in pevce k polnoštevlnemu obisku skupne pevske vaje jutri, v petek, 25. t. m., ki je zadnja za nastop ob priliki Svetosavske proslave dne 27. t. m. — Odbor.

d Umrl je v celjski bolnici 23. jan. 58-letni brezposelni elektromonter Anton Rajgl, doma iz Kranja.

d Težka nesreča na drsališču v celjskem mestnem vrtu. Včeraj popoldne se je na drsališču sportnega kluba v celjskem mestnem vrtu do smrti ponesrečil 15-letni Slavko Berglez, sin ravnatelja hotela »Evrope« g. Bergleza. Obiskoval je 3. gimn. razred. Pri drsanju je padel na trebuh in mu je, kakor se pravi, počil želodec. Padel je v nezavest, iz katere se je sicer še prebudit, vendar pa je po transportu domu kljub takojšnji zdravniški pomoči umrl. Težko prizadeti rodbini naše sožalje!

d Nesreča pri sankanju. Osemletni trgovčev sin Franci König se je včeraj sankal na Jožefovem griču pri Celju in si je zlomil pri tem levo nogo. Prepeljali so ga v celjsko bolnišnico.

d Predavanje o pridobitni. V torek zvečer se je vršilo v društvenih prostorih Narodnega doma zelo dobro obiskano predavanje, katerega je priredila Trgovsko-obrtna zbornica v Ljubljani. Predavatelj, davčni konsulent zbornice g. Žagar je razpravljal zelo poljudno in poučno o davčnih prijavah za pridobitno po novem davčnem zakonu, ki se močno razlikujejo od dosedanjih in ki bodo, kakor se je že na zborovanju videlo iz stavljenih vprašanj, delale prvič trgovcem in obrtnikom precejšnje težkote. Najbolje bi bilo, da bi se trgovci in obrtniki pred napovedjo obrnili na svoji celjski stanovski društvi, ki bi naj dajali praktične nasvete.

d Društvo »Soča« podružnica Celje vabi vse svoje članstvo na svoj drugi redni občni zbor z običajnim dnevnim redom, ki se vrši v nedeljo, 27. t. m. ob 2. uri popoldne v restavracijskih

prostorih Narodnega doma v Celju. — Istočasno bo naš rojak, profesor Gorup Anton predaval o trpljenju naših rojakov pod fašistovskim jarmom. — Naj ne bo nobenega Primorca v Celju in okolici, ki bi se tega občnega zbora ne udeležil.

d Influenca v Celju. Na celjski realni gimnaziji je zbolelo doslej na influenci 5 profesorjev, dočim pri dijakih še ni opaziti nadnormalnega obolenja.

d Celjske lovce še enkrat opozarjamo na občni zbor celjske podružnice Slov. lovskega društva, ki se vrši danes, v četrtek, ob 8. zvečer pri »Balkanu«. d Ljudsko vseučilišče v Celju naznanja, da se vrši predavanje gosp. odv. kand. Ivana Štampiharja v ponedeljek 28. t. m. ob 20. uri v risalnici deške meščanske šole. Naslov: »Metafizični viri bivše državne krize«.

d Sveženj ključev je pozabil nekdo te dni v naši upravi. Kdor jih pogreša, naj si jih odnese.

d Nočno lekarniško službo v Celju ima od sobote, dne 26. t. m. do petka, dne 1. februarja lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

d Gasilno društvo v Celju. Tedensko službo ima od nedelje, dne 27. t. m. do sobote, dne 2. februarja IV. vod pod poveljstvom g. Bogomirja Schlosserja.

d Afera Poljšak proti »Marb. Zeitung«. »M. Z.« je očitala poleti bivšemu meščanskoškolsk. učitelju g. Poljšaku, da je s svojo zdravilno metodo pospešil smrt neke gospe iz mariborske okolice. G. Poljšak je na to vložil proti listu tožbo, ki jo je pa sedaj umaknil. »M. Z.« je hotela nastopiti dokaz resnice. Na ta način je ta proces, za katerega se je zanimalo mnogo ljudi, pokopan.

d Maturanti državne realne gimnazije v Celju vlijudno naznanjajo, da se vrši njihov plesni venček nepreklicno v soboto, 26. januarja t. l. v vseh gornjih prostorih Narodnega doma. Začetek ob 20. uri.

d Iz poštnih služb. Premješeni ste poštni uradnici Angela Antrata iz Vojnika v Ljubljano in Marta Kitzler iz Celja v Šmartno ob Paki.

d Brezplačen odstop zemljišč za ceste in parcelacije. Mestni magistrat v Celju je izdal razglas, v katerem preključuje na podlagi sklepa občinskega sveta z dne 19. okt. 1928 svoječasn sklep nemskega občinskega sveta, da ne dobi na Dolged polju in Otoku nikdo stavb. dovoljenja, ako ne odstopi občini brezplačno zemlje, ki je potrebna za izpeljavo cest.

d Davčne prijave za rentni davek je treba vložiti do 15. februarja. Opozarjamo na tozadevni razglas davčne uprave in mestnega magistrata v Celju.

d Iz celjske policijske kronike. Lov na pretepače. Na dan sv. Neže so obiskali teharski sejmi tudi trije junaki od Sv. Lenarta nad Laškim, brata Ivan in Šošip Hrasnik ter Alojz Storman. Ker na Teharjih »niso ničesar pili«, so jo zavili na kozarček žganega v gostilno »na škarp« na Bregu pri Celju. Sani z jednim vpreženim in jednim za sani privezanim konjem so pustili komodno na cesti, ki pred to gostilno že itak ni zelo široka. No in v resnici je kmalu došel voznik s premožom, posestnik Avgust Žagar z Ložnice in zahteval, naj sani malo umaknejo, da bo mogel mimo. Toda zahteva ni nič zalegla, pač pa so se Lenarčani vrgli nanj, ga tepli z bičem in rokami, brcali ga na tleh in nazadnje so ga hoteli preko ograje vreči v Savinjo. Branil se je sicer krepko, toda premoč je bila velika in nasilni Lenarčani bi tudi svojo namero izvršili, da ni došla pomoč in pa policija. Ko so to Lenarčani videli, so hitro sedli na sani in se odpeljali proti Laškemu. Toda računali niso z avtomobili. G. Žagar in od policije g. Gombač sta sedla v auto in sta bežeče Lenarčane ustavila — sicer že onstran Laškega na lenarški cesti, ker so bila medpotoma potrebna poizvedovanja. Konec te stori je bode seveda pred sodiščem. — Brezobzirni avtomobilist. V Celju so ustavili nekega Wippla iz Gradca, ker je imel v Domžalah vsled neprevidne ali brezobzirne vožnje karambol z vozom trgovca g. Vidalija in mu je povzročil 2.000 Din škode. — Micka Kovačeva ... V neki gostilni na Bregu so prijeli Matijo Irmančnika z Rečice, ker ni plačal svojega zapitka. Ob tej priliki so se tudi prepričali, da bi moral Irmančnik že 15. jan. nasto-

voljen, ko se je stiskal v gnječi, kjer se ni mogel ganiti, in ko se je mogočen steber dima podrl na izletnike, je za-kašljaj, oči so se mu zalile in mojster je zaškripal z zobmi:

»Se enkrat me pripravite na te goldmane — potem bodele videli!«

Vejvara je molčal. V tem položaju ni mogel storiti nič boljšega. Molčal je tudi gospod Kondelik in Vejvara mu je bil zelo hvaležen za to. Pluli so nekaj časa in kmalu se je oglasil mož, ki je bil najbrž sprevodnik ali celo kapitan:

»Listke, gospoda, listke!«

Vejvara je radovoljno oddal svojega in mojster Kondelik je segel v žep, potegnil roko nazaj, odprl jo — na dlani so se pojavili trije listki.

»Za koga je to, gospod?« je vprašal sprevodnik ali kapitan.

»Za koga! Zame in za ženski!« je rekel mojster nejevoljno. Toda naglo se je spomnil, pomodil roko z listki in je zaklinal:

»Za Kriščevo voljo, človeče! Saj ženski nimate listkov s seboj! Tukaj jih imam — niti na te se niste spomnili ...«

Vejvara ni odgovoril. Ni razumel, na kak način more biti tudi za to odgovoren, če je gospod Kondelik vtaknil vse listke v žep.

Zavese, pregrinjala, fino in dobro izdeluje

M. ŠRIBAR, Celje, Gosposka ulica 27.

piti zaporno kazen, ki jo je dobil radi goljufije. — Z žvižganjem sta dražila na Glavnem trgu v Celju znano celjsko gospo Plaustejner Jože in Verbovšek Jernej. Za ta koncert bodeta dobila zaslužen plačilo. — Poleg tega je več drobnih prijav kakor radi kaljenja nočnega miru, čiščenja hodnikov, prežgodaj odprte brivnice, tatvine 15 kg premoga itd. — Najdena je bila v Vodnikovi ulici srebrna ženska zapestna ura in v Trubarjevi ulici pralna vrv.

d *S Teharja.* Pevsko društvo »Slavec« Teharje priredi v nedeljo 27. t. m. ob 1. uri v dvorani posojilniškega doma v Vojniku pevski koncert pod vodstvom pevovodje g. Franjo Luževiča. Na sporedu je 12 krasnih narodnih pesmi za moški zbor. Predprodaja vstopnic za ta koncert je istega dne od 10. do pol 12. ure dopoldne in od 1. do 3. ure popoldne v dvorani posojilniškega doma v Vojniku. Po končanem koncertu je v gostilni g. Kača v Vojniku prosta zabava s šaljivo pošto itd.

d *Strokorno šolstvo v mariborski oblasti.* Število obrtnih nadaljevalnih šol v mariborski oblasti znaša 42 in sicer se je število občin nadaljevalnih šol s prirastkom šole v Rogaški Slatini in Vitanju zvišalo na 33; trgovskih nadaljevalnih šol je 7 in gostilničarskih 2 (Maribor in Celje). Dalje se je pričel nadaljevalni pouk v tem šolskem letu tudi v Prevaljah in Turnišču, vendar ti šoli še nista odobreni. Pripravljalna dela se vrše za ustanovitev obče nadaljevalne šole v Mariboru za Pobrežje, Studence in Tezno ter šole na Teharjih. — Državne subvencije za nadaljevalne šole se znižujejo od leta do leta, ter je znašal v proračunu 1928-29 tozadevni kredit za vso državo le 800.000 dinarjev. V preteklem proračunskem letu je znašal ta kredit 1.000.000 Din, od katerega je ministristvo trgovine in industrije odkazalo za šolo v mariborski oblasti le neznamenit znesek 15.000 dinarjev. Zato bo pač morala oblastna samouprava posvečati tem šolam, ki so za izobrazbo in razvoj našega obrtniškega naraščaja izredne važnosti, posebno skrb, ter jim nuditi potrebno materialno pomoč. — Poleg tega imamo letos že tri razrede na trgovski akademiji v Mariboru, žensko obrtno šolo na mestnem dekliskem zavodu »Vesna« v Mariboru in pa dvorazredno trgovsko šolo v Celju.

d *Toplo vreme v Hercegovini.* Po hudem mrazu je nastopilo v torek izvanredno toplo vreme.

d *Davek na poslovnih prometih* ni ukinjen, kakor se govori tu in tam v trgovskem svetu, nasprotno, proračunan je v državnem proračunu na 220 milijonov dinarjev in so se vpeljali za napovedi strožji predpisi, ki jih deloma navedemo v prihodnji številki.

d *Nesreča na železnici.* V noči od 21. na 22. januar je šel čez prago pri Batajnici (postaja pred Beogradom) železničar Milosavljevič z ženo in dvema otrokoma. Nenadoma je pa privozil tovorni vlak in je pomandral celo Milosavljevičevo rodbino z očetom vred. Strašno razmesarjene mrličke so spravili v zemunsko mrtvašnico.

d *Znano državno posestvo Belje* obsega 86.277 oralov zemlje in sicer to: 19.150 oralov oranice, 24.242 oralov polja, 12.799 oralov livade in 23.904 oralov neplodnega in močvirnatga zemljišča. Ostanek odpade na vrtove in na parke. — Preteklo leto so imeli na Belju 1259 molznih krav, ki so dale preko deset vagonov surovega masla; vsaka teh krav je dala v letu povprečno 2443 litrov mleka. Konj so imeli 173, bikov 288, telet 641, nemolznih krav pa 2189. Svinj beleži Belje 2952, ovac pa 2944 komadov. Preteklo leto so dobili iz katastralnega 1198 kg pšenice, 1157 kg mešanega žita, 123 kg ječmena, 1373 kg ovs, 496 kg fižola, 27 hl korus, 5810 kg krompirja, 119 meterskih stotov repe za sladkor, 2910 kilogramov konoplje, 453 kg hmelja in 867 litrov vina. V pretekli sezoni je bilo izvožene sladkorne repe za 8800 vagonov; dobili so 1125 vagonov sladkorja. Odstotek sladkorja v repi je znašal 12.75. Rib so polovili na Belju 1 milijon 434.900 kg.

d *Železniški tarifi* se bodo s 1. marcem splošno zvišali za 5%. Železniško ministristvo si četa od tega do 100 milijonov dinarjev novih dohodkov.

d *Konkurz* je razglašen o imovini umrlega Valentina Borina, posestnika in gostilničarja na Vranskem. Prvi

INVENTURNA-PRODAJA

97-147-167-197-

HUMANIK

Želimo temeljito isprazniti!

**Celje, Aleksandrova ul. 1.
Maribor, Gosposka ulica 17.
Ptuj, Slovenski trg, „Petovla“**

zbor upnikov pri okrožnem sodišču v Celju 7. februarja, oglasitveni rok do 1. marca, ugotovitveni narok 14. marca.

d *Hmelj iz letine 1929* se boja plačuje v predprodaji po 20 Din za kg.

d *Poštena najdiležica.* Gosp. Jurij Zgonc iz St. Jurja ob J. ž. je zgubil na zadnjem teharskem sejmu 8.620 Din. To lepo vsoto denarja je našla gospa Marija Skrubej, žena čevljarkega mojstra v Slancih, in jo je pošteno vrnila.

d *Velik požar na Cetinju.* Obiskovalcem Cetinja dobro znani »Grand-hotel« je 22. t. m. pogorel. Ogenj je izbruhnil po noči in lahko si je misliti, kakšna zmešnjava je zavladala med številnimi gosti. Gašenje je bilo vsled mraza nemogoče in tako je bilo uničeno celo poslopje. Škode je okrog 3 milijone dinarjev, dočim znaša zavarovalnina ba je le jeden milijon dinarjev.

d *Zgorela je v ponedeljek znana dravogradska petrolejska rafinerija*, last g. Golla. Požar je trajal več ko poldrugi dan in je napravil škode za več ko tri milijone dinarjev. Vsled požrtvovalne pomoči gasilcev so bila večji del skladišč, žaga in stanovanjska poslopja rešena. Ogenj je nastal vsled eksplozije, ki jo je zakrivil nek nepreviden delavec. Kakor se zatrjuje, je večji del škode krit z zavarovalnico.

d *Nemško politično in gospodarsko društvo v Mariboru*, ki je, kakor znano, preteklo jesen s toliko vehemenco vodilo boj za nemške ljudskošolske paralele po raznih krajih mariborske oblasti, je razpuščeno.

d *Radio-aparate* svetovno najboljših znamk kakor Telefunken, Hartley, Neutrova, Schirmgitter, Ultradyne tri-, štiri ali pet-cevne na izmenični tok, z visoko, sobno ali okvirno anteno, dobavlja tvrdka Franc Bar, Ljubljana. Glavno zastopstvo za Celje pri Polšak Rudolf, Gaberje 126 (Sokolski dom). Enoletna garancija. Ugodni plačilni pogoji.

d *Glavni zastop zavarovalnice »Dunaj« d. d.* se je preselil iz Kapucinske ulice na Kralja Petra cesto v novo hišo g. Vajta, drugo nadstropje. 10

d *Pravi užitek in okus* so vedno sveže pražene kave (fino aromatične mešanice) tvrdke Anton Fazarinc, Celje.

d *Mladina mora biti bistre glave* in vedrega duha. Prava kava mladino slabi. Kuhajte ji zato rajši vsak dan Žiko.

Pravilnik za zimsko porabo koč in zavetišč Slovenskega Planinskega Društva.

1. SPD dovoljuje porabo svojih neoskrbovanih planinskih postojank turistom in zimskim športnikom tudi izven poletne sezone. V ta namen je dalo društvo napraviti od vsch svojih planinskih zavetišč, ki prihajajo za turistik in šport v pošte, po več ključev, in sicer za koč v Triglavskem pogorju po 3 ključe, za ostale koč pa po 2 ključa. Po en ključ od vsake koč bo spravljen v društveni pisarni

SPD, po en ključ pa pri zaupniku, oziroma oskrbniku koč. Pri kočah, ki so pristopne iz raznih izhodišč, kakor n. pr. Triglavske koč, bo spravljen po en ključ tudi pri zaupniku v drugem izhodišču. (Tako bo spravljen po en ključ Triglavskih koč v Bohinju, po en ključ pa v Mojstrani). — Zimski turisti in športniki smejo posesti koč po zimi le pod vodstvom odbornika Osrednjega odbora ali avtoriziranega vodnika, ali v to posebej pooblaščenega zaupnika. Vsak zimski iziet so mora najmanj 3 dni pred odhodom prijaviti v društveni pisarni. Hranitelj ključev, t. j. pisarna Osrednjega odbora kakor tudi zaupniki na deželi, morajo voditi točno evidenco posetnikov koč po zimi. V ta namen morajo vpisati v posebno knjigo vse izletnike imenoma, navesti dan odhoda in smer izleta. — Hranitelji ključev smejo izročiti ključ od koč vodjem izleta samo po pismenem dovoljenju društvenega predsednika ter proti plačilu za zimski poset posebej določenih pristojbin. — Vodja izleta mora tudi podpisati poseben reverz, v katerem jamči osebno za vso eventualno škodo, povzročeno od njegove družbe. Zavezati se mora dalje, da bo skrbel v koči za popolen red in snago ter da bo štedil s kurivom. — Takisto mora vodja izleta po izletu društvu sporočiti, v kakšnem stanju se je koč nahajala, navesti eventualne poškodbe vsled vloma, naznaniti zalogo drv i. dr. — Pristojbina za zimski poset koč znaša za člana SPD Din 20,—, za nečlane pa Din 40,— za dan, za dijake po Din 10,—. To pristojbino mora za vso dobo izleta za vsakega posetnika pobrati hranitelj ključa od vodje izleta pred izročitvijo ključa. Takoj po končanem izletu mora vodja ključ vrniti, ker se sicer zaračunajo pristojbine za vsakega člana kakor za normalno bivanje v kočah. Za plačilo pristojbin je društvu osebno odgovoren vodja izleta. — Pristojbina se mora plačati za vse dneve izleta, odšteje se samo dan izročitve in dan vrnitve ključa. V vsakem slučaju pa se mora plačati pristojbina najmanj za en dan. — V pošte prihajajo vse koč v Triglavskem pogorju, Erjavčeva koč na Vršču ter Spodnja koč na Golici.

II. Otvorjeni in oskrbovani so pa tudi po zimi: hotela Sv. Janez in Zlatorog, Valvazorjeva koč pod Stolom, Dom v Kamniški Bistrici, Dom na Krvavcu in Koča na Veliki Planini. — Pri pomnimo, da je koč na Veliki Planini tako popravljena, da bodo smučarji in zimski športniki pač zadovoljni. Koča ima tudi dobrega novega oskrbnika, ki bo skrbel za dobro in točno postrežbo ter za snago in red v koči. — Kamniška podružnica SPD je v letošnjem poletju marljivo markirala pota v Kamniškem pogorju in jih izdatno popravila. Pot pod Pasjimi Pečinami je n. pr. zdaj pripravna za vsakega izletnika ob vsakem vremenu. — Ostala naša planinska zavetišča so izza 1. oktobra 1924 zatvorjena.

Za poset drugih planinskih koč dobé ljubljanski turisti ključ v društveni pisarni SPD, izvenljubljanski pa v Moj-

strani 51 pri gorskem vodniku Gregorju Lahu za vse Triglavske koč, pri Luka Škantarju v Bohinjski Srednji vasi za vse Triglavske koč, pri Ivanki Žvan v Bohinjski Srednji vasi (poleg pošte) za koč pri Triglavskih jezerih, pri lovcu Derniču na Planini za Golški koč, v Kamniški Bistrici za koč na Kamniškem sedlu. Cojzova koč na Koroškem sedlu ima primitivno zimsko sobo, istotako Frischaufov Dom na Okrešlju.

Turisti se morajo točno ravnati po gornjem pravilniku za poset koč po zimi. Osrednji odbor SPD.

Reumatizem, trganje v kosteh, giht, išijas zdravi najuspešneje **Rheus-nal pasta.** Dobiva se v vseh lekarnah. Proivaja lekarna ARKO, Zagreb Ilica br. 12.

Kmetijska družba in pospeševanje kmetijstva.

(Konec.)

c) Živinoreja.

Živinoreja je tista kmetijska panoga, od katere ima slovenski kmet največ koristi. To je družba vedno uvaževala, saj je že pred 150 leti delila kmetom bike in nagrade za najboljšo plemenjsko živino. Pozneje je od oblasti dobivala nalog in seveda tudi sredstva, da izvaja vse akcije za nabavo plemenjakov, bodisi bikov, merjascev, ovnov ali kozlov. Šele v zadnjih letih si je država sama pridržala nabavo plemenjakov.

Vendar je družba v l. 1927. nakupila v Slavoniji 8 bikov-simodolcev, da spravi nekaj sveže krvi v ljubljansko okolico in logaški okraj. Pri tem ji je šel na roko Živinorejski odsek ljubljanske okolice, ki je k tej nabavi tudi prispeval.

Živinorejski odbori, ki so se ustanovili v Radovljici, v Kranju, v Ljubljani, Kamniku in na Vrhniki, so se začeli precej živahno gibati in družba je tudi radevolje z njimi sodelovala. Udeležila se je raznih anket in zborovanj, na katerih so se obravnavala živinorejska vprašanja. Tako je poslala svojega zastopnika na planinsko zborovanje živinorejskega okrožja za Gorenjsko v Kamniku, na živinsko razstavo v Poljane nad Škofjo Loko, v Grahovem in v Laškem, na občni zbor Konjerejskega društva za mariborsko oblast v Mariboru itd.

Za našo živinorejo tvori važno vprašanje priskrba živinske soli. Ko je družba po dolgoletnem trudu dosegla, da je Monopolna uprava dala v promet živinsko sol po znižani ceni, se je ta vsled transportnih in drugih stroškov tako podražila, da se je ni več izplačalo naročevati. Družba je pa izvedela, da se v Bosni in Srbiji prodaja kamena sol zelo poceni. To sol je hotela dobiti tudi za Slovenijo, zato se je obrnila ponovno na Monopolno upravo v Beogradu in na razna njena skladišča. Izvedela pa je, da bi jo morala naročiti potom trgovca iz Zagreba in

Celjska posojilnica d. d.

Stanje hranilnih vlog nad
Din 65.000.000.—

Stanje glavnice in rezerv nad
Din 8.000.000.—

v Celju

V lastni palači Narodni dom

Sprejema hranilne vloge.
Izvršuje vse denarne, kreditne
in posojilne posle. — Kupuje
in prodaja devize in valute.

Podružnici: Maribor, Šoštanj

bi bila skoraj dražja nego kuhinjska sol. Opustila je torej njeno nabavo in priporočila živinorejcem, naj se v živinorejske namene poslužujejo rajše navadne soli, ki pride bolj poceni, če se jo naroči v celih vrečah v monopolnih skladiščih Slovenije.

d) Sadjarstvo in vrtarstvo.

Sadjarstvo donaja Sloveniji precejšnje dohodke. Zato pa tudi družba skrbi, da se čimbolj širi in da se sadijo one vrste sadnega drevja, ki donajajo našemu kmetu največ dobička. Razširila je tudi svojo drevesnico na Poljanah in omogočila, da pride čez par let še več drevja v promet. Razentega je podpirala tudi tiste podružnice, ki imajo lastne drevesnice ter jim omogočila nabavo divjakov in sadnih pečk za njih vzgojo.

V družbeni drevesnici na Poljanah je začela sejati pečke, da na ta način sama vzgoji divjake, ki jih je morala še pred kratkim nakupovati od zunaj. Na povečanem zemljišču je posadila v 1927. 17.400 divjakov in posejala okrog 5 kg pečk in koščic. S tem je postala neodvisna pri dobavi divjakov in razentega jih je vzgojila v taki množini, da jih lahko oddaja tudi drugim drevesnicam. Iskala je tudi prostor, da bi mogla svojo drevesnico razširiti, toda v tem letu ni mogla najti nič primerne.

V strokovnem oziru je pospeševala sadjarstvo s predavanji in tečaji, organizirala jeseni več sadnih ogledov in razstav ter delovala v tem pogledu roko v roki s Sadjarskim in vrtarskim društvom. Izvedla je tudi številne poskuse škropljenja sadnega drevja proti raznim škodljivcem in boleznim ter nabavila sadjarjem precej arborina, tobačnega izvlečka, karbo-krampa in petrolfenola. Teh sredstev je oddala v tem letu nad 3300 kg.

Posebno pozornost je posvetila zatiranju zajcev in voluharjev. Proti zajcem je uvedla mast, ki prežene te škodljivce, proti voluharjem je pa prodajala razne pasti, ki jih je v enem letu oddala nad 600 komadov. Priskrbovala je sadjarjem tudi cepilno smolo in razno sadjarsko in vrtarsko orodje.

Tudi vrtarstvu posveča družba svojo pozornost s tem, da je začela v svoji drevesnici gojiti razne vrste zelenjave, da opozori kmetovalce, naj se tudi v svojih domačih vrtičkih oprimejo v večji meri gojitve boljših zelenjavnih vrst.

e) Vinogradništvo in kletarstvo.

Za vinogradništvo Kmetijska družba ne nabavlja sicer trt, ker nima za to primerne prostora, pač pa pri skrbi vinogradniške in kletarske potrebe. Tako je v l. 1927. oddala nad 32 vagonov modre galice, 3½ vagona žvepla, 2 vagona soloidina in okrog 600 kg drugih sredstev zoper rastlinske škodljivce, ki jih je bilo treba preizkusiti z ozirom na njih učinkovitost. Ravno z ozirom na modro galico je poudarjati, da je družba tisti

činitelj, ki ji uravnava cene. Tako je v l. 1927. hotela pokazati, da se morajo vsi trgovci držati cen, ki jih določa Kmetijska družba, če hočejo svoje blago prodajati. Ko je pa družbi zmanjkala galica, so si trgovci cene zvišali izredno visoko. Že samo to dejstvo je moralo naše vinogradnike prepričati o velikanski koristi, ki jo imajo od družbe, kajti drugače bi morali milijone več šteti za galico in druga sredstva zoper rastlinske škodljivce.

V tem letu je družba oddala okrog 180 trtnih škroplnic, 58 žveplalnikov, 20 vinometrov in nad 200 raznih drugih priprav za vinarstvo in kletarstvo.

Da pri tem ni pozabila na strokovno delovanje, je samooobsebi umevno. O tem pričajo številni strokovni članki in nasveti v »Kmetovalcu«. Priporočala je tudi vinogradnikom uporabo mešanega umetnega gnojila nitrofoskala za vinogradnike, ki se je izkazal v ta namen prav prikladen. Po deželi je prirejala predavanja in tečaje ter opozarjala vinogradnike na pravočasno zatiranje nastopajočih škodljivcev, predvsem kiseljaka, ki je povzročil precejšnjo škodo. Posredovala je tudi pri velikih županijah, da dovolijo za časa nastopa kiseljaka šolskim otrokom nekaj prostih šolskih dni, da se jih uporabi proti temu škodljivcu. Opozarjala je tudi vinogradnike na brezalkoholno uporabo grozdja in sadja ter storila še razne druge korake za izboljšanje slovenskega vinogradništva in kletarstva.

Premog iz vseh rudnikov in najboljše vrste dobavlja in dostavlja najcenejše

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ul. 4

Odda se

meblovan kabinet

z elekt. razsvetljavo. Želi se po možnosti s stikom z družino ter hrano, za boljšo, solidno gospodično ali gospo, pri boljši družini. Naslov v upravi. 2-2

15% popusta

do 1. II. 1929.

A. PONGRAČIČ, strojna pletilnica, Celje, Gosposka ul. 4.

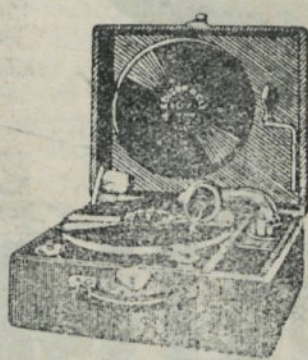
Stanovanje

soba, mala kuhinja in kabinet, se odda mirni stranki brez otrok. Istotam se prodaja kuhinjska kredenca in zložljiva postelja (Tafelbet). Naslov v upravi lista.

Dva boljša gospoda ali gospodični se sprejmeta na

hrano in stanovanje

v lepo svetlo, zračno in solčno sobo z elektr. razsvetljavo. Naslov v upravi.

Gramofoni in plošče

iz tovarne Edison Bell-Penkala Ltd. kakor tudi plošče »His Master's Voice« in »Columbia« katere vodi imenovana tovarna na zalogi, se dobijo proti gotovini in po zelo ugodnih obrokih pri

Goričar & Leskovšek, Celje

knjižarna in veletrgovina s papirjem, pisalnimi in vsakimi predmeti.

Kože od divjačine

zajčje, lisičje, kunine, dihurjeve itd., kakor tudi vse vrste surovih kož kupujem po najvišji ceni.

MAKSO TANDLER

ZAGREB. BOŠKOVIČEVA ULICA 40

Brzjavlj: TAURIA ZAGREB.

TELEFON 38-89

Soba

tik kolodvora, s posebnim vhodom, se prazna odda. Naslov v upravi.

Star, kratak

klavir

pripraven za otroke, se prodaja za ceno Din 800.—. Naslov v upravi.

Hišo

kupim v Celju, posredovalci izključeni. Naslov v upravi. 1-6

Velika stelaža

s steklom in predali, primerna za vsako trgovino, se poceni prodaja. Naslov v upravi lista.

Prodaja se

sladka krma pri Kunšku, Celje, Ljubljanska cesta.

Prepričajte se in uverili se boste,

da ima čakovaško in banaško pšenično moko belo in krušno najboljšo kakovosti, pristno ajdovo in rženo moko, polenta zdrob in moko, pšenične orobe drobne in debele, krmilno moko, koruzo, oves itd. po najnižjih cenah vedno v zalogi tvrdka Simon Gaberc, Celje, Razlagova ul., (Celjski dom). Na debelo! Na drobno!

OMARE

2 12

postelje, stole, zofe, madrace, žične vložke ter cele spalnice, nove, v veliki izbiri in po konkurenčni ceni pri tvrdki »Marmor«, Celje, Gosposka ul. 25.

Pianino

črn, skoraj popolnoma nov se prodaja. Pogleda se ga lahko dnevno od 2. do 4. ure pop. Naslov v upravi lista.

Stelaže

za špecerijsko trgovino, med njimi tudi lednjak (Eiskasten) po ceni naprodaj. Karl Kr. mer, Celje, Ljubljanska c. 19, pri g. Gregu. 2-3

Prostovoljno gasilno društvo Celje javlja tužno vest, da je njegov dolgoletni in zaslužni član in namestnik poveljnika, tovaris

Josip Jicha

zlatar in graver

v nedeljo, dne 20. jan. ob 5. uri zjutraj po kratki bolezni preminul. Pogreb se vrši dne 22. jan. ob 4. uri pop. iz mrtvašnice mestnega pokopališča.

Čast njegovemu spominu!

CELJE, dne 20. januarja 1929.

Poveljstvo Prostovoljnega gasilnega društva v Celju.

Kmetska posojilnica za celjsko okolico v Celju

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Pisarna v Prešernovi ulici 6 (prej Lastni dom)

Hranilne vloge obrestuje po 6—8% čistih, brez rentnega davka.

Pri naložbi
Din 50.—
se dobi
nabiralnik na dom.